

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyně Mgr. Jarmilou Úředníčkovou v právní věci

žalobce: **M. V.**, státní příslušnost Ukrajina, t. č. pobytem v Zařízení pro zajištění cizinců Vyšní Lhoty, 739 51 Vyšní Lhoty,
zastoupeného Mgr. Ladislavem Bártou, advokátem se sídlem 702 00 Ostrava, Purkyňova 6,

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**,
sídlem 170 34 Praha 7, Nad Štolou 3,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3.4.2018 č. j. OAM-53/LE-VL17-VL13-PS-2018

takto:

I. Žaloba se **zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou v zákonné lhůtě dne 13.4.2018, doplněnou podáním ze dne 21.4.2018 se žalobce domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí, jímž bylo ve smyslu § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, rozhodnuto o jeho zajištění v zařízení pro zajištění cizinců. Podle § 46a odst. 5 zákona o azylu byla doba trvání zajištění stanovena do 18.7.2018.
2. Žalobce namítal, že žalovaný nesprávně a nedostatečně posoudil možnost uložení zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu. Dle žalobce vyhodnocení použitelnosti zvláštních opatření zakotvených v ust. § 47 zákona o azylu žalovaným je zavádějící a zjevně nesprávné. Uvedl, že důvody umožňující zajištění jako takové v naprosté většině případů nejsou totožné s důvody znemožňujícími využití zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu a žalovaný je povinen se při vysvětlení svého přesvědčení o údajné nemožnosti využití zvláštních opatření vypořádat se všemi klíčovými prvky jeho pobytové historie. V napadeném rozhodnutí však žalovaný fakticky zopakoval svoji argumentaci týkající se účelovosti žádosti o mezinárodní ochranu, ovšem opomněl, že samotná účelovost je pouze jednou z podmínek vydání rozhodnutí o zajištění podle ust. § 46a zákona o azylu, a zdůvodnění nemožnosti užití zvláštních opatření tak nemůže být založeno pouze na tom, že žalobce požádal o mezinárodní ochranu s úmyslem vyhnout se výkonu vyhoštění.
3. Žalobce dále namítal, že žalovaný se při vypořádání možnosti uložení zvláštních opatření soustředil pouze na některé prvky jeho pobytové historie a dospěl tak k nesprávným a zavádějícím závěrům, a to především s ohledem na to, že žalovaný zcela opomenul skutečnost, že se žalobce na území České republiky „dopustil“ prostého nelegálního pobytu, a v žádném případě nelze hovořit o jakémkoliv úmyslném maření správního nebo trestního rozhodnutí či naopak o tom, že by Českou republiku použil pro vycestování do jiné členské země schengenského systému.
4. Žalobce dále uvedl, že žalovaný nesprávně vycházel z přesvědčení o jeho nespolehlivosti pramenící ze skutečnosti, že nevycestoval z území České republiky poté, co mu uplynula platnost jeho posledního pobytového titulu, což je ovšem skutečnost pro takto zásadní závěr zcela nedostačující.
5. Žalobce odkázal na závěry Nejvyššího správního soudu v rozsudku č. j. 5 Azs 294/2016-18, v němž soud upozornil na to, že samotný nelegální pobyt na území České republiky nemůže být důvodem pro nemožnost využití zvláštních opatření podle zákona o pobytu cizinců. Žalobce v žalobě citoval příslušnou pasáž z uvedeného rozhodnutí a uvedl, že stejný závěr je třeba uplatnit i u něho. Poukázal na to, že se nedopustil žádného maření správního nebo trestního příkazu k vycestování a jeho pobyt na území České republiky právě odpovídá situaci tematizované ve výše citovaném rozsudku Nejvyššího správního soudu. V případě, že prostý nelegální pobyt nemůže být důvodem k nemožnosti uplatnění zvláštních opatření podle zákona o pobytu cizinců, tím spíše pak nemůže být důvodem k nemožnosti uplatnění zvláštních opatření podle zákona o azylu. Právě tímto neakceptovatelným názorem žalovaný

odůvodnil závěr o nutnosti jeho zajištění, čímž tedy zatížil rozhodnutí vadou nezákonnosti.

6. Žalovaný v písemném vyjádření navrhl zamítnutí žaloby. Dle názoru žalovaného jeho úvaha o nemožnosti uložit zvláštní opatření podle § 47 zákona o azylu vycházela z podrobného posouzení všech podkladů založených ve spise. Zkoumal individuální okolnosti případu žalobce a své rozhodnutí v tomto směru konkrétně a přezkoumatelně zdůvodnil. Odkaz žalobce na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 5 Azs 294/2016 z 9.2.2017 není příležitý, neboť v případě žalobce se nejedná o zajištění za pouhý nelegální pobyt, ale žalobce byl dne 28.3.2018 zadržen za účelem realizace vyhoštění a v okamžiku tohoto úkonu podal účelově žádost o udělení mezinárodní ochrany. O neúčinnosti zvláštního opatření v případě žalobce svědčí nejen jeho soustavné nerespektování právního řádu i jemu uložených povinností, ale také jeho popsání zcela účelové jednání, kdy v průběhu správního řízení o zajištění dle zákona o pobytu cizinců, po svém zajištění v zařízení pro zajištění cizinců za účelem realizace vyhoštění, se snaží svému vycestování zabránit právě podáním žádosti o mezinárodní ochranu. Je teda zcela zřejmé, že v jeho případě nelze uložení zvláštního opatření považovat za účinné. Žalovaný v této souvislosti odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu, konkrétně na rozsudek č. j. 1 Azs 349/2016, v němž Nejvyšší správní soud učinil závěr, že účelem zvláštních opatření není pouze zajistit účast žadatele v řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany, ale také zajištění efektivní kontroly nad průběhem správního řízení o vyhoštění v situaci, kdy cizinec během řízení uplatní své právo požádat o mezinárodní ochranu. Dle žalovaného cílem žalobce není ve své podstatě žádost o mezinárodní ochranu, ale skutečnost, že se chce vyhnout realizaci vyhoštění a dosáhnout svého propuštění ze zajištění. Žalovaný tak má za prokázané, že propuštěním žalobce ze zajištění v případě aplikace zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu není předpoklad, že by cizinec spolupracoval se správním orgánem, není předpoklad, že by tak zvláštní opatření plnilo svůj účel a na místo toho by jeho propuštěním byl ohrožen průběh správního řízení. V případě žalobce nelze přistoupit k uložení zvláštních opatření dle § 47 zákona o azylu. Žalovaný odkázal na shromážděný spisový materiál, který dokládá veškerá zjištění uvedená v odůvodnění napadeného rozhodnutí. Žalovaný má za to, že postupoval v souladu s právními předpisy.
7. O žalobě soud v souladu s § 46a odst. 8 věty čtvrté zákona o azylu rozhodl bez jednání, neboť žádný z účastníků řízení nenavrhla nařízení jednání, a ani soud nepovažoval nařízení jednání za nezbytné.
8. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání, a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
9. Ze správního spisu bylo zjištěno, že rozhodnutím Policie ČR, Krajského ředitelství policie Pardubického kraje ze dne 28.3.2018 č. j. KRPE-26538-20/ČJ-2018-170022-SV byl žalobce podle § 124 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR, ve znění pozdějších předpisů, zajištěn za účelem realizace správního vyhoštění. V odůvodnění rozhodnutí je uvedeno, že v rámci správního řízení bylo zjištěno, že dne 28.3.2018 byl žalobce kontrolován policisty. Žalobce měl prokázat totožnost a k tomu předložil vlastní cestovní doklad Ukrajiny č. x, podnikání – OSVČ. Dále bylo z cestovního pasu žalobce zjištěno, že není opatřen biometrickými údaji a jeho

platnost trvala od 4.10.2010 do 4.10.2017. Z otisku přechodových razítek v pase bylo zjištěno, že žalobce vstoupil na území států Evropské unie tvořící schengenský prostor naposledy 15.1.2008 na hraničním přechodu mezi Ukrajinou a Polskou republikou a území schengenského prostoru od tohoto data do dne kontroly 28.3.2018 neopustil. Dne 28.3.2018 na základě výsledku pobytové kontroly bylo s žalobcem zahájeno správní řízení, a to na základě skutečnosti, že žalobce se při pobytové kontrole prokázal dokladem, jenž byl neplatný a na území ČR pobýval bez víza, ač k tomu nebyl oprávněn, nebo bez platného oprávnění k pobytu. Dne 28.3.2018 byl s žalobcem sepsán protokol. Žalobce kromě jiného uvedl, že do České republiky přicestoval zcela účelově za prací, poprvé již v roce 1998 na polské vízum a takto zde pobýval s menšími pauzami na polská víza do roku 2008. První vízum udělené ČR získal až v roce 2008 a od té doby pobývá na území ČR nepřetržitě pouze za účelem práce a vydělku peněz a po skončení platnosti jeho dlouhodobého víza dne 7.9.2011 však i nadále nepřetržitě pobýval a pracoval na území České republiky až do doby jeho kontroly 28.3.2018. O potřebné vízum k pobytu ani o pracovní vízum nebo pracovní povolení nežádal, ani se o to nepokusil, stejně tak ani nežádal o vyhotovení nového cestovního dokladu po skončení jeho platnosti. Žalobce uvedl, že si je vědom veškerého jeho protiprávního jednání a nedokázal vysvětlit, proč nečinil žádné kroky k legalizaci jeho pobytu nebo k odjezdu zpět na Ukrajinu. Žalobce dále správnímu orgánu sdělil, že v České republice byl odsouzen za trestný čin poškozování cizí věci. Jelikož po propuštění z věznice potřeboval peníze, zůstal v České republice, sehnal si zde práci a spoléhal na to, že nebude odhalen. Takto zde pobýval po celou dobu až do kontroly hlídkou policie 28.3.2018. Vzhledem k výše uvedenému označený správní orgán konstatoval, že žalobce takto zcela vědomě a svévolně narušuje pořádek na úseku státní správy, na úseku regulace vstupu a pobytu cizinců na území ČR a rovněž v regulaci trhu práce a svým jednáním, chováním a vůlí dal zcela jasně najevo, že se ve snaze k dosažení svého cíle, a to pracovat a pobývat na území ČR, nemá zábrany porušovat právní předpisy jak evropského, tak vnitrostátního práva a nadále nelze od něho rozumně očekávat, že nebude mařit či stěžovat výkon správního vyhoštění a nadále nenarušovat veřejný pořádek, který již de facto závažným způsobem narušuje a že bude dobrovolně respektovat uložené správní vyhoštění a vycestuje nejen z území ČR, ale i ostatních států Evropské unie. Na podkladě zjištěných skutečností bylo konstatováno, že žalobce byl dne 28.3.2018 zajištěn, neboť svým jednáním porušuje právní předpisy ČR i Evropské unie, když svévolně a dlouhodobě neoprávněně pobýval na území ČR bez cestovního dokladu a jakéhokoliv oprávnění k pobytu. Svou zákonnou povinnost vycestovat z území Evropské unie při ukončení jeho platného víza zcela ignoroval a neučinil žádný krok k vycestování. Správní orgán uvedl, že nelze pominout ani tu skutečnost, že žalobce nejméně od října 2017 nedisponuje platným cestovním dokladem a neučinil za celou dobu žádné kroky k legalizaci jeho pobytového oprávnění nebo k zařízení nového cestovního dokladu a raději i nadále pobýval a pracoval ze své vlastní vůle na území ČR.

10. Dne 30.3.2018 podal žalobce žádost o udělení mezinárodní ochrany.
11. Žalovaný žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 3.4.2018 č. j. OAM-53/LE-VL17-VL13-PS-2018 rozhodl, že žalobce je ve smyslu § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, zajištěn v zařízení pro zajištění cizinců. Ve smyslu § 46a odst. 5 zákona o azylu byla doba trvání zajištění stanovena do

- 18.7.2018. Žalovaný vyšel z výše uvedených zjištění a odkazem na ust. § 46a odst. 1, 3, 4 a 5 zákona o azylu dospěl k závěru, že v případě žalobce se lze oprávněně domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany podal pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění nebo je pozdržet, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve. Žalovaný poukázal na výpověď žalobce, z níž plyne, že v České republice pobýval již od roku 1998 s polskými vízy, o udělení mezinárodní ochrany požádal teprve nyní, a to poté, co s ním bylo po jeho zadržení policií zahájeno správní řízení o vyhoštění, a po jeho zajištění. Učinil tak tedy přibližně po 20 letech od prvního příchodu na území České republiky. Žalovaný zdůraznil, že během tohoto období se mohl volně pohybovat a mohl se tedy dostavit buď na příslušný orgán Policie ČR, či přímo do přijímacího střediska Ministerstva vnitra ČR a podat žádost o mezinárodní ochranu. Žádost tedy podal teprve v okamžiku, kdy byl zadržen, bylo s ním zahájeno správní řízení o vyhoštění a jeho výkon se stal díky jeho zajištění Policií ČR reálným. Žalovaný zdůraznil, že žalobce neuvedl žádnou překážku, která by mu bránila v návratu na Ukrajinu, naopak sdělil, že na Ukrajině mu žádné nebezpečí nehrozí. Žalovaný dovedl, že z jednání žalobce je patrné, že jeho žádost o mezinárodní ochranu je účelová, podaná pouze s cílem legalizovat si pobyt a vyhnout se vyhoštění.
12. K žalobní námitce žalobce, že žalovaný v napadeném rozhodnutí nesprávně a nedostatečně posoudil aplikovatelnost zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu, kterými se rozumí rozhodnutím Ministerstva vnitra uložená povinnost žadatele o udělení mezinárodní ochrany zdržovat se v pobytovém středisku určeném ministerstvem nebo osobně se hlásit ministerstvu v době ministerstvem stanovené, krajský soud uvádí, že v napadeném rozhodnutí se žalovaný v dostatečné míře vypořádal s nemožností aplikace uvedených zvláštních opatření. Soud souhlasí s jeho závěrem, že uplatnění zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu by nebylo účinné, neboť žalobce naprosto nerespektoval právní řád České republiky i jemu uložené povinnosti, včetně povinnosti vycestovat z území České republiky poté, co skončila platnost jeho víza dne 7.9.2011. I nadále nepřetržitě pobýval a pracoval na území České republiky až do doby jeho kontroly dne 28.3.2018. Správní orgán hodnotil také to, že žalobce pobýval v České republice dle jeho vlastní výpovědi již od roku 1998 s polskými vízy. Správní orgán učinil závěr, že z postupu žalobce je zřejmé, že pro to, aby se vyhnul vyhoštění a mohl setrvat na území ČR a pracovat zde, byť nelegálně, využije jakékoliv možnosti a vzhledem k tomu, že cílem žalobce ve skutečnosti není získat ochranu před pronásledováním, resp. vážnou újmu, když se jich ani neobává, nýbrž snaha vyhnout se svému zajištění a vyhoštění, byl by jeho propuštěním ze zajištění ohrožen průběh správního řízení ve věci mezinárodní ochrany.
13. Soud souhlasí s výše uvedenými závěry žalovaného, přičemž v podrobnostech dále odkazuje na odůvodnění napadeného rozhodnutí ohledně závěrů, že uplatnění zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu by nebylo účinné, neboť žalobce naprosto nerespektoval právní řád České republiky i jemu uložené povinnosti, včetně povinnosti vycestovat z území Evropské unie poté, co skončila platnost jeho víza na území České republiky 7.9.2011, které získal až v roce 2008, přičemž do té doby, a to již od roku 1998 pobýval v České republice s menšími pauzami na polská víza za účelem práce a výdělku peněz. Také dle názoru soudu podání žádosti o mezinárodní ochranu je jen účelovým krokem, neboť žádost o mezinárodní ochranu žalobce podal v okamžiku, kdy byl zadržen, bylo s ním zahájeno správní řízení o vyhoštění a jeho

výkon se tak díky jeho zajištění Policií ČR stal reálným. Dovodil-li žalovaný na základě výše uvedených okolností, že uplatnění zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu by nebylo účinné, neboť žalobce nerespektoval právní řád České republiky včetně výše uvedené povinnosti, nevystoupal ze schengenského prostoru po vypršení platnosti uděleného víza, a podání žádosti o mezinárodní ochranu je toliko účelovým krokem, považuje soud uvedené posouzení s ohledem na skutkové okolnosti případu za dostatečné a věcně správné. Žalovaný zcela přílehavě odkázal na závěry Nejvyššího správního soudu v rozsudku č. j. 1 Azs 349/2016-48, v němž Nejvyšší správní soud uvedl, že účelem zajištění žadatele o mezinárodní ochranu podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, tzn. v situaci, kdy existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze účelově, není pouze zabezpečení jeho účasti v řízení o mezinárodní ochraně, ale především zabezpečení jeho dostupnosti pro výkon rozhodnutí o vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu pro případ, že by se tato rozhodnutí stala vykonatelná v důsledku negativního výsledku řízení o mezinárodní ochraně. V uvedeném rozhodnutí Nejvyšší správní soud také uvedl, že při posouzení účinnosti zvláštních opatření podle § 47 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, nelze odhlížet od důvodu zajištění a od toho, zda by uložením pouze zvláštního opatření nebyl zmařen cíl, k němuž by jinak zajištění směřovalo a je proto namístě zohlednit pobytovou historii žadatele o mezinárodní ochranu, včetně případného maření předchozích rozhodnutí o správním vyhoštění. Soud souhlasí s názorem žalovaného, že propuštěním žalobce ze zajištění v případě aplikace zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu není předpoklad, že by spolupracoval se správním orgánem a že by tak zvláštní opatření plnilo svůj účel a že propuštěním žalobce ze zajištění by byl ohrožen průběh správního řízení. Žalovaný v intencích judikatury Nejvyššího správního soudu např. výše uvedeného rozhodnutí postupoval. Soud současně zdůrazňuje, že protiprávnosti jednání si žalobce byl vědom, což plyne z jeho výpovědi do protokolu dne 28.3.2018, přičemž žalobce nedokázal vysvětlit, proč nečinil žádné kroky k legalizaci jeho pobytu nebo k odjezdu zpět na Ukrajinu. Mírnější opatření dle § 47 zákona o azylu proto i dle názoru soudu nelze v případě žalobci použít a jeho zajištění bylo zcela po právu.

14. Krajský soud uzavírá, že z odůvodnění rozhodnutí žalovaného je zřejmé, z jakých důvodů dospěl v napadeném rozhodnutí k závěru, že uplatnění zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu by nebylo účinné, jak výše citováno a rozhodnutí je v tomto ohledu přezkoumatelné a zákonné. Závěry žalovaného tak nejsou ani v rozporu s článkem 15 Směrnice č. 2013/33, EU.
15. Soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji v souladu s ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.
16. O nákladech řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s.ř.s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť procesně úspěšnému žalovanému prokazatelně žádné náklady nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě do dvou týdnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Brno, Moravské náměstí č. 6. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ostrava 04.05.2018

Mgr. Jarmila Úředníčková
samosoudkyně